

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
 Y
 REDACCIÓ
 CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
 núm. 27, pis 2.^{on}
 BARCELONA.

PERIÓDICH SATIRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
 cada trimestre
 ESPANYA, 8 rals.
 CUBA Y PUERTORICO, 16.
 ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

PROTECCIÓ ESPANYOLA.

Los que guanyan diners y alcansan gloria.

Los que 's moran de fam, y no tenen més gloria..... que la del cel.

LAS INUNDACIONES.

Lo pensar ab tantas desventuras plegadas a terra. Sembla que tot s' haja conjurat contra 'l nostre país. La filoxera, la miseria, la crisis, y després de una gran sequia, una gran inundació.

Murcia, Almeria, Alicante y Málaga han vist desencadenarse 'ls elements, sortirse 'ls rius de mare, devastar terrenos riquissims, ensorrar casas y pobles enters y causar la mort de centenars de personas.

Las noticias que se 'ns han anat donant de l' inundació de Murcia pujavan per graus: cada dia eran més desconsoladoras. Los rius Mundo y Segura que regan la plana de Murcia units ab las ayguas de las vertents que la rodejan, durant la nit de 14 al 15 del actual van convertirse en un mar immens. Pobles enters van quedar cuberts per l' aygue: Nonduermas y Era Alta, Beniajan y Torregüera son aquests pobles. Murcia, Orihuela, Aguilas, Lorca van sufrir invasions espantosas. L' horta poblada de casas y cabanyas va convertirse en un camp de desgracias, en un cementiri.

Descriure tanta desolació y tants infortunis es impossible.

Tots los periódichs diaris n' han portat ressenyas extensas, detalladas, que ocupan llargas columnas, y que ni extractadas cabrian dintre 'ls curts limits del nostre periódich.

Rasgos de sublime abnegació podriam citar: podriam emcomiar lo valor y l' intrepidés de la guardia-civil llansantse en mitj dels perills y salvant a gran número de desgraciats enduts per l' aygua; y al costat de aquests exemples podriam posarhi 'l del rector y 'l sagristá del poble de Nonduermas, que tancantse ells dos dintre de la torre del campanar, y negant l' entrada als feligresos, varen estarse contemplant com l' aygua cubria tot lo poble y ocasionava numerosas víctimas.

Pero no es aquet lo nostre objecte.

A Murcia, com a Almeria, com a Málaga, com a Alicante, la inundació ha causat ruinas considerables. Las casas pobres, com a més flacas y més humils son las que més han rebut. Lo terreno ahir florit y espléndit ha quedat arrasat. Moltes familias se troban sense casa, sense abrich, sense amparo. Mosls pobres se troban sense pares, sense fills, sense germans. Potser passan de mil las víctimas que han pagat ab la vida las inclemencia de la naturaleza.

No pot precisarse 'l número, pero se sab que son més de 400 los cadáveres reconeguts y enterrats. Las personas que se n' ha endut la corrent, sepultantlas en lo mar son incalculables.

¿Com ho farán tantas familias desgraciadas?

Aquest es lo nostre objecte.

A la primera noticia del aconeximent, no solament Espanya, Europa entera s' ha conmogut.

A Fransa s' han obert suscripcions; a Suissa lo mateix; a Alemania igual. La caritat no té fronteras, no coneix rasses: es la fórmula més hermosa de la fraternitat dels pobles.

A Madrid s' ha près la cosa ab gran empenyo. Tots los periódichs s' han unit. Alguns com lo *Globo* y l' *Imparcial*, han guarnit carros recorrent los carrers, captant roba, per enviarla a tota pressa als infelissos.

Un alicantí ha donat cinch milions en títols de la deuda que representan una cantitat efectiva de 38 mil duros.

Segons conta un periódich, en una redacció va presentarse un pobre entregant una pesseta, y dihent:

—Possihí en la llista: «Un pobre que demana caritat, una pesseta reunida de quarto en quarto.»

Posém aquests dos exemples de l' opulencia y de la pobresa igualment conmogudas por la compassió y sacrificantse totes dugas per socorre tantas víctimas.

¿Y Barcelona que fá?

L' Ajuntament ha acordat cedir 5 mil duros. Siga l' enhorabona: més val gastarlos aixis, que fent inauguracions dels pous de Moncada.

Alguns murcians s' han unit y 'l Foment del treball nacional los secunda.

Algun teatro com l' Espanyol, ha fet un benefici. Y a l' hora en que escribim se diu que la prensa que es la vèu pública vol pendre l' iniciativa de una manera eficaç. Contin ab nosaltres.

Si, es necessari fer un sacrifici y ferlo bè: Barcelona, la civilisada Barcelona, no pot quedarse endarrera, y no s' hi quedarà.

Los efectes del desbordament dels rius no peden conjurarse sino ab un altre desbordament.

Lo desbordament de la caritat.

LOS CATALANES PINTATS PER ELLS MATEIXOS.

Per lo mateix que som catalans tenim interes en desbrossar tots los nostres defectes, posarlos en clar y ferlos veure, may siga sino per corretjirlos.

Ja sè jo que aixó mortificará l' orgull de molts catalans, que portats de un amor immens a la terra que 'ls ha vist neixe, arriban a creure's que no hi ha res al mon millor que Catalunya, de manera que, cegats por aquest amor, no hi veuen més enllá del nás, deixen campar capitals defectes y son molts cops la burla dels que 'ls coneixen.

Catalunya, verdaderament, es un poble laboriós, salvo aquells que no treballan; té iniciativa propia, exceptuant los que al emprendre una industria nova s' hi arriuan davant de l' indiferencia, y 'ls molts que al veure que un negoci prospera, per comte d' emprendre'n un de nou, lo copian y l' empetiteixen, fent una desastrosa competencia; es honrat, si 's precindeix dels moltissims que 's dedican al art de la trafica y de la falsificació, que son en tan gran número, que aquí 's falsifica tot, desde la moneda fins als volcans; es franch, pero devegadas n' es massa, perque la franquesa l' arrastra molts cops fins a la brutalitat; s' alaba de no fer compliments, y prefereix renegar y dir paraulas ordinarias, y sobretot, exceptuant los qui en quatre mesos derrotan la fortuna del seu pare y s' omplan de deutes fins al coll, diuen que 'l poble catalá es molt económic.

Aquí passa com per tot arreu: hi ha gent per tot, y si bé succeheix com quan se fá una barreja, que hi ha un 'olor que sobresurt a las otras, hi ha rasgos de carácter general que sobresurten y s' imponen a las excepcion individuals.

D'aquests rasgos jo 'ls ne presentaré alguns.

Lo catalá es retingut; y es veritat.

En lloch com aquí trobarán gent que podriam viure com a prínceps y viuen com uns miserables.

Aquest arrecona com la formiga, sense donar empleo a las sévas economias; tot de un plegat mor y 'ls seus heréus l' hi troban una fortuna. Ell no vá tenir cap més goig, que morirse de fam, tot imaginant que potser arribaria un dia de necessitat.... Per xo arrecona, perque ell es previsor. Pero empleat en aquesta tarea ni s' adonava de que s' alimentava malament de que estant malalt, per no gastar per metjes y medicinas, vá deixar obrar a la malaltia, y com qu' era aficionat al arrós com la majoria dels catalans, vá pendre pasatje gratuit per l' altre barri.

La marca del amor que 'l catalá té als terrosos, se demostra ab la costum dels heréus.

L' heréu no pot desmembrar la propietat qu' hereda del pare, fins que té fills en edat de fer testament. Fins llavors es inutil que se l' hi presenti ocasió de fer un negoci: lo seu pare viu encarnat en lo camp, en la vinya, en la terra que l' hi ha deixat: no la pot vendre ni empenyar, es esclau d' ella, las proporcions se l' hi escapan, y al últim de sa existencia es lo qu' era el seu pare, lo qu' era 'l seu avi, un trist pagés, víctima de la rutina.

Per aixó subsisteix encare la preocupació del heréu y ase. L' heréu no té de saber res més que treballar. Si fos massa espavilat s' embrancaria en cosas que no l' hi pertocan y ahont aniriam a parar?...

Veritat es que aquesta preocupació es més general en los pobles petits qu' en las ciutats y vilas. Pero las costums de un poble es en aquells ahont deuen estudiarse.

Aquest carinyo a la terra y als fruits de la terra alguns cops arriba fins a desnaturalisar tots los sentiments.

¡Quantas familias divididas y enconadas perque l' heréu ho té tot y 'l fill extern no té res! ¡Quantas vegadas entre una vinya y un fill, la vinya es primer que 'l fill!

¿Volen que 'ls conti una anecdota rigurosament histórica?

Allá vá.

Visitava jo un poble notable per la sévas cullitas de vi, y trobantme a l' hisenda de un meu amich, varem veure una dona, jove encara, vestida d' indiana negra.

—Es viuda, va dirme l' amich: l' any passat va pendre 'l marit de una desgracia.

—¿Y aixó?

—Sí, era 'l temps de la cullita, 'l pobre home trepitjava 'ls rehims, y en lo moment de tirar lo most al cup, vá relliscar y va caure dintre. No ván adonarse'n, y la bravada vá asfixiarlo.

En aquell moment la dona arribava.

—Amigo, vaig dirli jo, ja vareu tenir una bona desgracia!

—No me 'n parli, exclamá ella, venintli las llágrimas als ulls.

Jo 'm creya que aquellas llágrimas eran lo pur tribut que una viuda prestava a la memoria del seu espós. Pero prompte vaig coneixe que 'l sentiment m' enganyava. Després d' aixugarse 'ls ulls ab lo devantal va dir:

—De la mort del meu Isidro se 'n vá enterar tothom, y com que vá morir al cup, ningú volia 'l vi de casa. ¡Ay senyor! sempre me 'n recordaré, vaig tenirlo de donar quatre pessetas més barato!

Aquella viuda, era una viuda verdaderament catalana.—P. DEL O.

L' AMOR.

Bon lector ¿no t' has trobat més d' un cop ab un amich que t' explica ab gran fatich qu' ¡ay! se troba enamorat? Per cura l' d' eixa passió buscant remeys no t' afanyis, bastará que 'l desenganyis dantli... una semblant l' lissó.

Del amor un trist recort sols nos queda are mateix: ¡ja tal cosa no existeix! puig qu' ella 'ns ho diu: ha-mort.

¿Dir sa historia? la s' prou. L' amor es una virtut que en tot temps s' ha conegut: pero... no al sigle dinou.

D' ell se diu qu' es com un dart, qu' entra al cor tot de moment, que al cobart torna valent, y al valent torna cobart.

Qué a la xicota deixada, la fá tornar presumida, que a la que vesteix lluhida la fá tornar extremada.

Mes tals vicis ó defectes, del amor res nos indica, y 'l que diu alló, 'ns explica no la causa, sos efectes.

Tant parla y sembla impossible que no s' hagi encartat trobat lo qu' es l' amor; jo hi pensat que sols es... lo indefinible.

¡Oh passió que tornas lelo! ningú, ningú 't defini, ni Saffo, ni Tasso, ni... ni 'l Romeo, ni 'l Otelo.

Y a tots los cervells trastoca: lo de Davit vá sè un d' ells, tant de joves com de vells, fins... *Doña Juana la loca*.

Y ¿qui tot aixó ha causat? un xicot que porta aletas y qu' artistas y poetas lo pintan tot despullat.

¡Despullat!... aixó pot ser en lo temps del antigor; mes no are que dir—Amor! equival a dir—Diner!

Puig si 's mira un bon amant ja no s' troba per llevó; iots, ó 's tiran pel balcó, ó bé 's behuen sal fumant.

Y aixis sempre fent desastres ell mateix vé a persuadir que amor sols hém de sentir per un parell de pollastres.

Tot son enganys y falsias, tot son penas y neguits, celos, rabias, odis, crits, que acaban en malaltias.

Donchs fora aquests mal-de-caps, que seguint ab tal desvari la humanitat qu' es prepari per anar tota a can Taps.

EMBOLICA TRONAS.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Còmensem pel gueto, vull dir pel Principal.

Lo dia del benefici de 'n Seraffini van fer entre altres pessas en un acte, una titulada: «*Il beniamino della nonna*», qu' en catalá vol dir: «*L' estimat de l' avia*». Es una comedia graciosa, molt ben tramada, plena de situacions cómicas y de xistes que fan riure sempre.

Dissapte y diumenje *Cleopatra* anunciada ab molt bombo y campanillas. Un' obra ben escrita, tot lo que vulgan; pero que al nostre públich no l' hi passa més enllá de la vista. L' espectacle, pel que ha vist las maravellas de 'n Soler y Rovirosa, no passa de ser un *quiero y no puedo*. En cambi hi ha que fer justicia a alguns trages molt propis, y sobre tot a la part que correspon al atrecista: cascos y joyas varem veure, exactament copiats dels principals museos d' Europa. En l' execució alguns rasgos bons; pero no més que rasgos. La Tesseró no fá tant bona lletra en la tragedia com en lo drama y la comedia.

Afortunadament diluns van donarnos *1 Danicheff*, un drama de costums russas, molt original, en lo qual s' hi véu la má de 'n Dumas, qu' es la má de un mestre. Un rús vá escriure'l; pero no era representable; en Dumas vá corretjirli la plana, y vá portarse com tot un home.

Y dimars, a benefici de 'n Pasta, lo drama de Sardon «*Ferreol*» qu' es un' obra plena d' interes, en la qual tots los actors varen lluhirse. En Ferreol es un germá de la *Dora*, y trayentne un tipo que serveix per ridiculisar lo jurat, y qu' es tant carregat que casi no ridiculisa sino al autor, seria un' obra casi perfecta. La companyia bè com sempre: un conjunt magistral.

Y aném al Liceo.

Ja saben lo que vá ser lo *Trovador*: un *bugnuoli*. Lo *Poliuto*, *bugnuoli ancora*.

Guillermo Tell, bugnuoli sempre.

Sr. Vallesi: ó arregla aixó de un'altra manera, ó no t'è més remey que fer fixar per l'autoritat en tot lo teatro uns retòls que digan: «*Se prohibe silbar en este sitio, bajo la multa, etc. etc.*»

Tot lo més que pot sentirs'hi al teatro son flautas; are per sentirhi pitos..... Massa que 'ls tocan los serenos quan hi ha una desgracia.

Per fortuna 'l dimars lo violinista Brindis de Sala vá fer de las sèvas. Y ho dich aixis perquè fins are 'ls negres eran esclaus dels blanchs; pero al Liceo vá succehir al revés: tots los blanchs varen ser esclaus del violinista negre.

Al Rimea s'ha de estrenar molt aviat un drama de 'n Riera y Bertran, titolat: «*De mort á vida.*» Desitjarem que siga molt aplaudit, y que 'l teatro catalá, efectivament, torni de mort á vida.

FLORES DE TOT L' ANY.

A UNA NENA.

Ab tú penso en lo Janer qu' erats freda en los combats d' amor, més tants disbarats ferem, que per ton carrer deya tothom; son dos gats.

Pel Febrer, per Carnaval penso en tú ingrata, velata... Y que 'n vares fer de mal, sense menester careta, á qui 't vá ser tan lleal.

Pe 'l Mars penso en la Passió y en lo que per tú he patit, sense conmoure't per xó, perquè tens un cor petit hont no hi cap la compassió.

Y quan arribo al Abril recordo lo que he plorat per tú, criatura vil; las llágrimas que he llensat, que cada gota en val mil.

¿Qué es lo que 'm recorda 'l Maig? Diu qu' es lo mes dels amors y jo pensant en tú vaig llensant tal raudal de plors que cada dia, es un raig.

Y al ser al Juny penso jo en tú, que avuy te la campas tant be. Y veig la professó ahont tú hi vas feta un pendó com avants plena de trampas.

Al arribá al Juriol penso en lo poch oportú que vaig ser al di: ets un sol, puig avuy se 's pena y dol que no escalfas á ningú.

Per l' Agost, encare ploro. Com es lo temps de las figas temo que sense decoro encare de mí, mal digas punxant com figa de moro.

Al setembre ma tristor sembla que s' emporta 'l vent, puig lluny de ton fals amor un goig de festa major dintre de mon pit se sent.

Per l' Octubre cau la fulla y allavoras penso en tú; si 'l temps de gala 't despulla no hi haurá jovent que 't vulla no farás goig á ningú.

Y al Novembre ab la fredor de ton geni indiferent no calmarás ton dolor, perquè la que no t'è cor ha de acabar malament.

Y al sé al últim mes del any penso en que tot t'è 'l seu fi, y penso en mon desengany y 't desitjo mals pe 'l dany que m' ha causat ton verí.

PEP. 2

ESQUELLOTS.

Ja 'u trobaran á la lámina. Un torero y un mestre d' estudi, es á dir: la pintura fiel de la nostra Espanya.

Y are diguin ab franquesa: ¿qui dels dos exposa més la vida?

Lutxar ab un toro es més facil que lutxar ab la miseria. Pel mestre d' estudi no hi valen recortes, quie-

bro ni volapiés. La miseria se 'l xucla, mentres lo torero viu xuclant las miserias de un poble.

Lo dia que 'n Cánovas va anar á Sabadell, dugas fábricas qu' estavan paradas varen reanudar los treballs.

Va girar l'esquena 'l Sr. Cánovas y 'ls treballs varen torná á suspendre's.

Nosaltres nos figuravam que 'ls fabricants tractavan de donar una idea exacte de la paralisació; pero á la quinta s' estiman més enganyarlo.

Mentres no enganyessin á la clase obrera!

A Tarrassa s' ha inaugurat ab gran pompa un Ateneo libre.

Nosaltres felicitem de tot cor als iniciadors de aquesta idea y desitjem que tota la població l' ampari ab lo convenient entusiasme.

Un Ateneo es sempre un centro de ilustració, y la població que 'l sosté s' honra á sí mateixa.

Aquesta vegada la grossa va caure á Barcelona, haventse despatxat lo número en la Administració del passeig de Gracia.

La gracia entera y verdadera ha sigut pèls que l' han treta.

Se diu que á Sant Andréu de Palomar van á tancarse algunas fábricas de farina.

Es lo que 'ns faltaba.

Tifus y filoxera teniam; pero 'ns quedava encare un rosegonet de pá. Lo millor es tancar las fábricas de farina, que ab filoxera y tifus ja 'n tenim prou y massa.

A Belcaire (Torruella de Montgri) hi ha un rector. Un jove que necessitava una fé de batisme aná á trobarlo, y 'l rector l' hi demaná per expedirla nada menos que cinch pessetas.

—Avants no 'n valia més que una, digué 'l jove.

—Avants no m' havian carregat los consums com are, respongué 'l rector.

De manera que aquests consums dels rectors, al últim qui 'ls paga es la fé.

La fé de batisme y l'altra.

Lo Sr. Cánovas contra lo qu' estava anunciat no ha anat á Valencia.

Los valencians s' han quedat á la lluna de idem.

Vaja que 'ls sombreros dels municipals eran lletjos; pero are...

Are han sortit cuberts ab una funda d' encerat, que t'è las armas de Barcelona pintadas y embarnissadas.

Un xicot, al veure un municipal que feya molt mala cara, l' hi digué:

—Mestre ¿qui 'us ha encerat?

Y al girarse 'l municipal tot furiós, replica 'l xicot ab molta calma:

—Home no s' enfadi, que no 'u dich á vosté, sino al sombrero.

A Valladolid van celebrar un certámen en honor de Cervantes.

Y l' autor de la poesia premiada ab lo premi ofert per la princesa de Asturias, vá resultar ser un boig acullit en aquell manicomi provincial.

Diuhén qu' es una poesia magnífica.

Avants se deya: *De poeta y de loco, todos tenemós un poco.*

Pero are 's podrá dir que Valladolid n' hi ha un que de totas dugas cosas ne t'è un molt.

Una observació vá ferse durant l'estancia de 'n Cánovas á Barcelona, y es la de que aquest senyor se lleva molt demati.

Un fulano deya:

—Senyors, aixó es molt natural; qui juga no dorm.

Historia.

Al carrer de Ronda de Sant Pere quatre vehins demanan auxili á un municipal per detenir á un subjecte que titulantse inspector de policia, exigia cantitats á alguns habitants de aquells barris.

Lo municipal hi acut; y entre ell, lo citat subjecte y un cabo s' arma una tremolina espantosa.

Resultat: que ab una mica més, per compte de agafar á n' aquells fulanos, aquells fulanos agafan al municipal.

Aixó es una troca embullada: l'autoritat que la desembulli y que capdelli.

Un dels pobles més perjudicats per l' ayguat de Murcia, es lo poble de Nonduermas.

¡Pobre gent!

Lo mateix nom ja 'ls avisava.

L' escena passa á Reus.

En aquella ciutat hi ha una caseta que porta 'l nom de *Palacio encantado*, en lo qual diuhén que hi viu una xiqueta molt caya.

Tot de un plegat vá corre la véu de que en lo *Palacio encantado* hi havia anat un capellá: van formarse grupos, y al cap y al últim lo capellá vá sortirne, afrontant los crits y la xiulada del públich, ab la rialla als llabis.

—¡Ay Senyor! devia dir. Més insults vá sufrir Nostre Senyor per nosaltres.

A la nit vá repetir la visita y, naturalment, vá reproduhirse l' escándol.

Y un municipal y un sereno van durlo á la posada y d' allí van enviarlo á Tarragona de ahont procedia.

Y pensar que aquest sant varó potser no 's proposava més que convertir á la duenya del *Palacio encantado*!

Perque 'l lema de un bon cristiá es lo següent:

—Estima al próxim com á tú mateix.

Y qui diu al próxim, diu á la *próxima*.

Per l' ausencia momentánea de 'n Garibaldi de Caprera, s' ha suspès l' excursió anunciada.

Será per un altre dia.

Hem vist la colecció d' almanachs de paret que ha exposat la *libreria espanyola* de la Rambla del mitj al costat de la Fonda d' Orient que llaman l' atenció per la profusió de dibuixos magnífichs, formas variadas y elegants, aixis com per la baratura dels preus. Desitjem que 'n venga molts.

A UNA NENA.

SONET.

Carbassa la més bel'a y la més fresca que hi ha del mar en tota la vorada; més grossa que no 'ls gastos de Moncada y 'l Sr Fontrodona ab sa ventresca.

Ja veus, no puch menjar may una llesca de pá qu' es tant sabros y tant m' agrada, y encar t' estimo més cada vegada que 'm diuhén que per lletja t' aborresca.

Si tos ulls son taronjas, me traspasa lo teu mirar qu' enclou algun misteri: sembla 'l calaix del pá ta gran bocassa.

No 't deixo; puig no fent cap refrigeri al mirar los contorns de ta carassa ne quedo més retip que un ministeri.

PASCUAL CINI.

PENSAMENTS

D' AUTORS ANÓNIMS.

La malicia no anomena, pero signa. —La felicitat deixaria de ser felicitat si no fossen dos á gosarla.

—Los joves diuhén lo que fan; los vells diuhén lo que han fet; los necis lo que volen fer.

—La tinta dels diplomáticos s' esborra facilment si no se l' hi tira pólvora per arenilla.

—La paraula que deixas anar es lo teu amo; la que retens es lo teu esclau.

—L' autor d' un sistema es un pres que vol iluminar al mon ab la llantieta del seu calabosso.

—L' egoista t'è 'l cor al cap.

—Lo qui enmatlleja pera edificar, edifica pera vendre.

—Mahoma, despres d' haver manat tancar á las donas, va suprimir l' infern.

—Lo temps es un prestidigitador qu' escamoteja lo present fent brillar lo porvenir.

—Las novelas refredan lo cor y escalfan lo cap. (Seguirá.)

QUÉNTOS.

Un foraster arriba á un poble de fora, y para á la rectoria, puig han de saber que anava recomenat al rector.

—¿Qué l'hi sembla del nostre poble? l' hi pregunta 'l rector, en arribant al vespre, y després que 'l foraster l' havia recorregut en tots sentits.

—Val á parlar ab franquesa, Sr. Rector: no sé si 'u fá que jo estich acostumat al tragi y al moviment de una ciutat; pero 'm sembla qu' es una població poch important.

—Ah! no 'u cregui pas, respon lo rector. Miri: uns dias ab altres tenim dos enterros.

Entre un pare y un fill. Lo fill fuma ab verdadera delicia un magnífich ve-guero de l' Habana.

Lo pare se 'l mira, y l' hi diu:

—Alsa noy! Quins cigarros fumem! Quin te costan?
—Quinze duros lo caixó de cent.
—¡Apretal! Lo fill cigarros de tres rals, y 'l pare del estanch....
—Ja veurá, pare: si 'l fill fos un pare carregat de família com vosté, de segur que ni del estanch fumaria.

En una iglesia de fora guardavan dos esqueletos, un de gros y un de petit.

Un aficionat á las raras de las iglesias, visitaba la dels dos esqueletos y preguntava:

—¿De qui es aquest esqueleto tant alt?

Resposta del sagristá:

—Sent tant alt, casi ja 'u pot presumir: es lo cos de Sant Pau.

—¿Y aquest tant petit de qui es? preguntava 'l foraster.

—¿De qui vol que siga? responia l' inglés: es del mateix Sant Pau... pero quan era més criatura.

S' havia mort una senyora, y un senyor ja vell y molt conegut de ella no va anar á l' enterro.

—Sembla impossible D. Pau, l' hi deya una coneguda de la difunta, que tractantse de una persona que á vosté 'l distingia tant, no s' haja prés la pena sisquiera de acompanyarla fins á l' última morada.

—D. Rosa, responia 'l vell, calculi que jo tinch certa edat....

—Pero al cementiri s' hi va ab cotxe.

—¿Qué vol que l' hi digal 'M sembla que 'l dia que 'm fiqui al cementiri se m' hi quedan.

En una fonda que serveixen molt malament s' hi hospedan dos amichs.

A la taula rodona hi ha una senyora guapissima, seguida davant dels dos joves.

—Ay Arturo, diu un d' ells: en aquesta taula no treuhen res de bó.

—L' unica cosa apetitosa, respon l' altre, es la nostra vehina.

Havia succehit un descarrilament, havent' hi hagut grans desgracias, y un home molt previsor deya:

—Contra 'ls descarrilaments no hi ha més que un remey.

—¿Quin es?

—Suprimir los rails.

Galanterías:

Una senyora jove havia quedat viuda y plorant desconsolada, deya:

—Ay Deu meu! no 'm queda més que un remey; tancar-me á un convent.

Un del seus galants l' hi responia:

—Pero es possible aquest determini: abandonar lo mon una senyora com vosté, rica, guapa, jove; tenint no més que trenta anys....

La senyora ab molta pressa:

—No 'n tinch més que vintinou.

Parlan de una dona de mon., y un jove diu á un seu amich:

—Deixala está á l' Elvira: are té un marqués, y es capassa de menjarseli un milió de duros, com qui 's menja un esmorsa.

—¿Pero y aquell jove ros, que la segueix sempre?

—Oh! aquell pobre jove es lo seu escuradents.

—Elissa ¿quina flor l' hi agrada més?

—La rosa.

—Y ¿quin animal es lo qui més l' hi agrada?

—¿Animal? En Lluiset.

Un xiste del drama *Dora*.

Se tracta de una princesa que 's creu que 'l govern la persegueix, perquè ella no 's recata de dir que l' hi fa la guerra; y de un diputat que l' hi ofereix lo seu domicili, dibentli:

—A casa hi estaré molt segura: jo com á diputat soch inviolable.

Resposta de la princesa:

—Vosté sí; pero jo....

Tagamanent es lo pich de una elevadissima montanya, desde 'l qual se descubreix un immens territori; la plana de Vich per un costat; lo plá de Barcelona y 'l mar per l' altre.

Dalt d' aquest pich hi ha una rectoría, y un dia 'l bisbe vá fer una visita al rector.

—¡Oh quina vista tant preciosa deya 'l prelat. ¡Aixó es encantador! Vaja Sr. Rector que aquesta es la millor parroquia del bisbat.

Lo rector dibentli que encare hi havia vistas més bonicas l' hi feu donar uns passos y l' hi feu veure la mateixa; uns quants passos més y la mateixa encare; uns quants altres passos, y la mateixa sempre!...

—Home, home, digué 'l bisbe: aixó ja comensa á ser pesat: sempre m' ensenya 'l mateix.

—Miri, donchs, aixó precisamet es lo que 'm succeix a mi: ja fá vintidos anys que veig las mateixas vistas.

Lo bisbe 's limitá á contestar:

—L' entench perfectament.

EN TREWEY.

En aquest número hi trobaran lo retrato del célebre é inimitable equilibrista.

¿Qui es? ¿D' hont ha sortit?

Escollin: en *Felicien Trewéy*, es fill de una familia acomodada: vá neix a Angoulême en 1847: vá rebre una educació esmeradissima; y ja en lo colegi ahont s' educava, era 'l que més se distingia en las funciones teatrals, lo dia de la repartició dels premis. Ja llavors, sent una criatura, era un verdader actor cómic.

Després s' enamora de la vida nómada dels artistas; se 'n vá de casa seva; apren los jochs malabars, y fent la vida dels saltimbanquis comensa á treballar per carrers y plassas, servintse alguna vegada de patatas pels seus treballs, tant apurat se trobava.

Pero no desmaya: sa divisa ha sigut sempre: *Travall, paciència, progrés*: treballa sempre, estudia constantment los equilibris més inverossímils, y acaba per ser una notabilitat sense rival. Lo mérit dels seus jochs no es tant la circumstancia de executarlos, sino l' inventiva de haberlos trobat.

Ha recorregut las principals ciutats de Europa, sent admirat y aplaudit per tot arreu.

Un altre mérit té, y es la filantropia: no ha estat en lloch sense practicar una obra benéfica. Aixís ho ha fet també á Barcelona, treballant de franch á benefici dels obrers sense feyna.

Aixó no es cap equilibri; pero aixó mereix també un bon aplauso.

EPÍGRAMAS.

Quan s' enfada diu en Roig molt cremat als seus companys:

—Ja estich plé de desenganys, francament, jo 'm torno boig y 'm trobo tant malament qu' en lo cap la sanch me bull!... Y á tothom mira ab mal ull porque mira malament.

A. P.

La noya de n Pau Sabata lo retrato aná á busca

y ab lo pintó 's barallá

perque havia quedat xata.

—No 's pot arreglá aquest cas

digué 'l pintor... ¿no l' hi agrada?

Donchs, miri, un altre vegada

torni aquí ab un altre nás.

M. T.

Lo mistaire Mançlet

fins quan vá mudat d' gorra;

mes no falta qui fá corra

qu' es mitj tocat del bolet.

F. Ll. y B.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

De primera ne tinch jo y 'n á tú crech que no 't manca;

y 'l té petit y ben fet ma cosina dos y quarta.
Ma segona y ma tercera casi sempre veig á taula y la total desde 'l llit descansat pots contemplarla.

NINA PRECIOSA.

II.

Ab la dos se fá total; ma primera res vol dí; mes si es invertida, sí pues es nom d' un animal.

CAMPANER.

ANAGRAMA.

Ahir vaig pendre per tot ab un tot que tot se diu y avans li vaig dir: xicot es precís fer lo cap viu.

CAVÁS.

TRENCA-CLOSCAS.

Sonámbula, Norma, Saffo, Profeta, Dinorah, Aida, Imeldu, Africana, Otello.

Formar ab aquests noms d' óperas una paraula tecnica de la música.

VALLISOLETA.

ENDEVINALLA.

Si estich magre faig fristesca, si m' engreixo faig plorar de mí molts pobles ne viuen y aixó que 'ls puch fer molt mal!

XARINOLA.

COMBINACIO NUMÉRICA.

Substituir los pichs ab números que sumats vertical, horizontal y diagonalment donguin un total de 13.

E. SNOPTAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6—Una ciutat.
1 2 5 3 4—Un nom de dona.
5 2 4 3—Un animal.
5 4 1—Lo que fá olor.
6 5—Un metall.

O. NAIRAM.

GEROGLIFICH.

L A O
O Y O O
Y T A T T
T L A Azof. E
D T O T
S L O L O VI VI.

FRA-DIÁVOLO.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Estampa.*
2. IDEM 2.ª—*Atrada.*
3. ENDEVINALLA.—*Didal.*
4. ANAGRAMA.—*Pera, pare, rapè, parè.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Masnou.*
6. QUADRAT DE PARAULAS.—*R i m a
I d o l
M o r a
A l a s.*
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Martorell
Martell
Torre
Roma
Mar.*
8. GEROGLIFICH.—*Avi vell carregat de nets.*

ALMANACHS AMERICANS DE PARET.

AB XARADAS, EPÍGRAMAS, ENDEVINALLAS Y FINS GUIATS PER LAS QUINERAS.

Gran asurtit per tots los gustos y totes las fortunas. Dibuxos variats, cromos perfectes, incrustacions d' or, formas distintas y elegants, tamanyos de totes classes y preus baratissims, desde 2 rals fins á 18. Tot aixó ho trobaran en la llibrería de 'n Lopez, Rambla del mitj, 20. Vajin a veure 'ls y se convencerán que no exagerem.

VENTA AL POR MAJOR Y MENOR. Als corresponents s' otorgan grans rebaixas.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.